

Výročná správa o stave onkológie na Slovensku v roku 2020

Mária Rečková
Národný onkologický inštitút

Bratislavské onkologické dni
7.-8.10.2021

1. Súčasné možnosti poskytovania onkologickej starostlivosti na Slovensku
2. Dostupnosť onkologickej liečby
3. Onkologické spoločnosti a kooperatívne skupiny
4. NOI
5. Výskum a vývoj (pribudla správa IVV, MZSR a Misie v Horizont Európa)
6. Akreditácia odboru a vzdelávanie
7. Publikačná aktivita za rok 2020
8. Spolupráca so zahraničím
9. NOP
10. Identifikácia hlavných problémov na Slovensku
11. Súčasné trendy v odbore KO vo svete

Epidemiologické dáta

- Dostupnosť epidemiologických dát sa výraznejšie nezlepšila
- Vypracovaná realizovateľná stratégia ako situáciu zlepšiť (osobná komunikácia s vedúcim NOR)
- Posledné publikované výstupy NOR sú z roku 2012

Možnosti poskytovania onkologickej starostlivosti v roku 2020

- Sieť pracovísk – pripravený *Zákon o kategorizácii ústavnej zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov LP/2021/437*
- dôležitá je komplexnosť poskytovanej starostlivosti (vrátane multidisciplinárnej, paliatívnej, radiačnej a starostlivosti o preživších v špecifických prípadoch)
- správna geografická distribúcia
- Systémové nastavenie kompetencií, znižovanie administratívnej záťaže, uplatnenie nových technológií, digitalizácie apod. (napr. využitie potenciálu e-zdravia)

Dostupnosť onkologickej liečby

Rok 2020 (všetky onkologické lieky)	Počet (2019)
Podané žiadosti do kategorizačného zoznamu	20 (12)
Schválené žiadosti do kategorizačného zoznamu	1 (2)
Zamietnuté/zastavené žiadosti do kategorizačného zoznamu	8 (4)
Žiadosti v konaní z pohľadu zaradenia do kategorizačného zoznamu	11 (6)
Lieky, kde došlo k opakovanému podaniu do kategorizačného zoznamu (z predchádzajúcich rokov, nie z roku 2020)	3 (6)

- MZSR pripravovaná novela:
Zákon č. 363/2011 Z. z. Zákon o rozsahu a podmienkach úhrady liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín na základe verejného zdravotného poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Vznikla HTA agentúra, ktorá by mala začať fungovať nezávisle

Lieky, ktoré boli podané do kategorizačného zoznamu v roku 2020:

ATC skupina	Účinná látka	Názov lieku
L01XC37	Polatuzumab vedotín	Polivy
L01XE43	Brigatinib	Alunbrig
L01XC32	Atezolizumab	Tecentriq
L01XE29	Lenvatinib	Lenvima
L01XE34	Tivozanib	Fotivda
L01XX46	Olaparib	Lynparza
L01XC33	Cemiplimab	Libtayo
L01XX41	Eribulín	Halaven
L01XE54	Gilteritinib	Xospata
L02BX03	Abiraterón	Zytiga
L01XE35	Osimertinib	Tagrisso
L01XE17	Axitinib	Inlyta
L01XE42	Ribociklib	Kisqali
L01XE33	Palbociklib	Ibrance
L04AD02	Takrolimus	Envarsus
L01XX50	Ixazomib	Ninlaro – zaradený liek
L01XX41	Eribulín	Halaven
L01XE35	Osimertinib	Tagrisso
L02BX03	Abiraterón	Zytiga
L01XX45	Karfilzomib	Kyprolis

Inovatívne lieky, ktoré boli úspešne registrované EMA v roku 2020:

ATC kód	Názov lieku	Účinná látka	Terapeutická oblasť
L01XC	Polivy	Polatuzumab vedotín	Lymfóm
L02BB	Nubeqa	Darolutamide	Karcinóm prostaty
L01	Sarclisa	Isatuximab	Mnohopočetný myelóm
L01XX63	Daurismo	Glasdeglib maleate	Leukémia
L01XE	Piqray	Alpelisib	Nádory prsníka
L01XE56	Rozlytrek	Entrectinib	Karcinóm pľúc
L01XC39	Blenrep	Belantamab mafodotin	Mnohopočetný myelóm
L01EX18	Ayvakyt	Avapritinib	GIT stromálne karcinómy
L01XE51	Calquence	Acalabrutinib	Leukémia
L01AA03	Phelinun	Melphalan hydrochloride	Mnohopočetný myelóm
L01XY	Phesgo	Pertuzumab, Trastuzumab	Nádory prsníka

Onkologické spoločnosti, kooperatívne skupiny - 2020

Onkologické spoločnosti:

- Slovenská onkologická spoločnosť (sektie: SEKCAMA, Sekcia geriatrickej onkológie)
- Slovenská spoločnosť radiačnej onkológie
- Slovenská spoločnosť detských onkológov a hematológov
- Slovenská chemoterapeutická spoločnosť

Kooperatívne skupiny:

- SCOG
- Lymfómová skupina
- Kooperatívna skupina pre nádory hlavy a krku, o.z.
- Leukemická pediatrická skupina

- **NOR:** výstupy NOR na webovej stránke NOI
- **Skríningy:** koordinácia skríningových programov, medzinárodná spolupráca,
- **Dg., liečba, podporná starostlivosť:** spolupráca pri vytvorení a aktualizácii nástroja poskytujúceho zoznam inovatívnych liekov a ich klinického benefitu podľa ESMO-MCBS skóre v spolupráci + aktualizácia zoznamu všetkých onkologických liekov
- **Veda a výskum:** priebežne aktualizovaný Register klinických onkologických skúšaní na Slovensku, zastrešenie SCOG (spolupráca so SLOVACRIN, medzinárodná spolupráca), v r. 2020 vyhlásené 2 výzvy o NOI grant - úspešní 3 žiadatelia
- **Odborníci, pacienti, laici:** edukačná webová platforma, letáky, brožúrky, spolupráca s patientskymi organizáciami

Translačný výskum

- **TRU = špecializované pracovisko II. Onkologickej kliniky LF UK a NOÚ**
- Celý rok prebiehali na mesačnej báze pravidelne výskumné stretnutie medzi TRU, BMC, LF UK a ďalšími pracoviskami
- Intenzívna spolupráca prebieha aj so zahraničnými pracoviskami
- Na pôde NOÚ bola dobudovaná **biobanka**, ako ďalšia jednotka slúžiaca k rozvoju výskumu.
- <https://www.fmed.uniba.sk/pracoviska/klinicke-pracoviska/ii-onkologicka-klinika-lf-uk-a-nou/>,
- <https://www.nou.sk/jednotka-translacneho-vyskumu-lfuk-a-nou>
- **Translačný výskum v rámci detskej onkológie** v spolupráci so SAV prebieha APVV grant.

Experimentálna onkológia

- V Slovenskej republike je viacero vzájomne spolupracujúcich univerzitných, výskumných a klinických pracovísk, ktoré sa venujú vedeckému výskumu v oblasti experimentálnej onkológie, vrátane:
 - LF UK BA, Jesseniovej LF UK v Martine, LF UPJŠ a SZÚ.
 - NOÚ, OÚSA
 - BMC SAV (Ústav experimentálnej onkológie, Virologický ústav, Ústav experimentálnej endokrinológie, Ústav klinického a translačného výskumu)

- **BMC SAV** je členom OECI (Organizácia európskych onkologických ústavov/centier) a zastupuje SR v projekte programu „Zdravie“ Európskej únie iPAAC, t.j. Inovatívne partnerstvo pre boj proti rakovine (<https://www.ipaac.eu>) – v r. 2020 konzorcium publikovalo v ESMO OPEN: CANCER HORIZONS stanovisko – Konsenzuálne odporúčania na zlepšenie manažmentu pacientov s nádormi pankreasu.
- VS 2020 mapuje publikačnú činnosť, medzinárodné vedecké podujatia, prednášky a kurzy
- BMC SAV tiež spolupracuje Nadáciou pre výskum rakoviny (10.2.-5.3.2020, 10. ročník edukačno-popularizačných seminárov „Vedecké dielne“)

Správa IVV, MZ SR

- Systémová podpora biomedicínskeho klinického výskumu
- Podpora činnosti SLOVACRIN, národný uzol ECRIN, súčasť cestovnej mapy výskumných infraštruktúr, s cieľom navýšenia počtu a kvality AKS, pričom v roku 2020 SLOVACRIN administratívne podporil 4 onkologické AKS
- Podpora vzdelávania, organizácia pracovných stretnutí v oblasti biomedicínskeho klinického výskumu – právnici, riaditelia zdravotníckych zariadení
- Expertná platforma inkubátora BIO-HUB SK (www.biohub.sk) v spolupráci so SLOVACRIN-om
- Spolupráca v oblasti biobankovania a patentovej ochrany

Akreditácia a vzdelávanie v odbore - 2020

Klinická onkológia

- Odborný garant: Prof. MUDr. Michal Mego, DrSc.
- V roku 2020 atestovali 5 lekári v odbore klinická onkológia

Pediatričná hematológia a onkológia

- Odborný garant: doc. MUDr. Alexandra Kolenová, PhD.

Radiačná onkológia

- Odborný garant: doc. MUDr. Elena Bolješíková, CSc.

Publikačná činnosť – 2020

Publikácie *in extenso* v zahraničných časopisoch s *impakt faktorom*

Počet publikácií v zahraničných časopisoch Registrovaných v databáze *Pubmed/Medline*

	Počet publikácií <i>in extenso</i>	Počet abstraktov na zahraničných konferenciách
Genitourinárne malignity	14	11
Karcinóm pľúc	3	2
Karcinóm prsníka	7	2
Podporná liečba	2	0
Lymfómy	1	0
Sarkómy	1	0
Gastrointestinálne malignity	3	1

Klinický onkológ*	Prvý/posledný autor	Spoluautor	Spolu
Drgoňa L	0	3	3
Chovanec M	3	13	16
Jurisová S	0	2	2
Ladická M	0	2	2
Mardiak J	0	7	7
Mego M	11	10	21
Miskovska V	0	2	2
Obertová J	0	3	3
Palacka P	1	3	4
Rejleková K	0	4	4
Syčová-Milá Z	0	2	2
Šufliarsky J	0	2	2

Autor, alebo spoluautor minimálne 2 článkov

Publikačná činnosť 2020 - detská onkológia

	Počet publikácií <i>in extenso</i>
Pediatrická onkológia/hematológia	6

Počet publikácií v zahraničných časopisoch registrovaných v databáze Pubmed/Medline

Pediatrický onkológ-hematológ ^o	Prvý/posledný autor	Spoluautor	Spolu
Kolenová A	2	4	6
Hederová S	0	2	2
Mikesková M	0	2	2
Hrašková A	0	2	2

^oAutor/spoluautor min. 2 prác

Spolupráca so zahraničím

- V oblasti klinickej onkológie prebieha aktívna spolupráca s:
 - **University of Texas, MD Anderson Cancer Center** v Houstone, USA
 - **Erasmus MC**, University Medical Center v Rotterdame v Holandsku
 - **Istituto Scientifico Romagnolo per lo Studio e la Cura dei Tumori (IRST)** v Meldole, v Taliansku
 - **Indiana University Melvin and Bren Simon Cancer Center**, Indianapolis, IN, USA
 - **MSKCC**, NY, USA
 - **University Hospital of Bern**, Švajčiarsko
 - **University of Graz**, Rakúsko
 - **Ontario Cancer Institute**, PMH/UHN, Canada
 - **Masarykov onkologický ústav**, Brno, ČR
 - **EORTC-ESMO-ECO-AACR**
 - **GETUG**

Spolupráca so zahraničím – detská onkológia

- Spolupráca s **Českou republikou** (pravidelné ročné konferencie s českými onkológmi, diagnostika minimálnej reziduálnej choroby)
- Spolupráca s Rakúskom: **St. Anna Kinderspital, Viedeň**, spoločné riešenia komplikovaných pacientov formou zasadnutí „tumor board“
- Spolupráca s **Children Hospital of Philadelphia, USA**: na dvojmesačnej báze videokonferencia formou „tumor board“, 1x ročne workshop pre mladých lekárov v príprave na detskú hematológiu a onkológiu
- Spolupráca na úrovni **SIOPe** – Európskej spoločnosti pre detskú onkológiu
- Spolupráca s **IBFM** – Medzinárodná spoločnosť pre liečbu leukémií a lymfómov
- Spolupráca s **COG** – Children Oncology Group, USA
- Spolupráca s detskou onkológiou a chirurgiou, Paríž, Francúzsko

Národný onkologický program 2020

1. Primárna prevencia
2. Skríning
3. Diagnostika a liečba, vrátane podpornej liečby, paliatívnej starostlivosti a starostlivosti na konci života
4. Výskum, vývoj a vzdelávanie
5. Využitie dát

Pripravovaná aktualizácia NOP s akčnými plánmi na roky 2021-2025
(schválené vládou SR, 21.7.2021)

Hlavné problémy v SVK onkológii – 2020, výzvy na rok 2021 – napĺňanie NOP s aktualizovanými AP 2021-2025

1. **Prevencia a skrining** onkologických ochorení – národné onkologické skriningové programy
2. **Dg. + liečba** – dostupnosť inovatívnej onkologickej liečby, molekulárnej diagnostiky, koncepcia sledovania po liečbe v spolupráci s VLD, liečba v zahraničí (hlavne detskí pacienti),
3. **Výskum a vývoj** - dostupnosť KS, možnosti AKS
4. **Dostupnosť a využitie dát**
5. **Edukácia**, atraktivnosť odboru, vzdelávanie
6. **Spolupráca** v rámci odboru, vytvorenie systémových opatrení pre úzku interdisciplinárnu spoluprácu

Primum non nocere, secundum cavere, tertium sanare

**Ďakujem všetkým spolupracovníkom,
spoluautorom VS 2020**

Ďakujem za pozornosť

www.noisk.sk